

Türk Dil Kurumu Yayınları

TÜRK DÜNYASI

Dil ve Edebiyat Dergisi

Sayı: 54 / Güz 2022

Ankara, 2022

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi

Doksanlı yıllarda Türk dünyasıyla ilişkilerin artmasıyla birlikte, Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasında Türk dünyasının dili, sanatı ve tarihine yönelik ortak çalışmalar da artmıştır. Bu dönemde Türk Dil Kurumu da Türk dünyasına yönelik çalışmalarını sözlük, gramer ve metin yayınları üzerinde yoğunlaştırmış, konuyla ilgili çok sayıda eser yayımlamıştır. Türk dünyasıyla ilgili benzer çalışmaların süreli bir yayın kapsamında değerlendirilmesi amacıyla 1996 yılının Nisan ayında Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi yayın hayatına girmiştir.

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi çok geniş bir coğrafyaya yayılan Türklerin dil, tarih ve kültürel iş birliğine yönelik edebî ve ilmî bütün çalışmaları okuyucusuna duyurmayı ilke edinmiştir. Buna bağlı olarak dergide Türk yazı dilleri, lehçeleri ve edebiyatlarının tarihî ve günümüzdeki özelliklerini, eserlerini, yazarlarını, sorunlarını ele alan ilmî yazılarla dil ve edebiyat araştırmalarına yer verilmektedir.

Milletlerarası hakemli bir dergi olan Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi Bahar (Mart) ve Güz (Ekim) sayıları olmak üzere yılda iki sayı yayımlanmaktadır. Genel ağ (internet) üzerinden bütün Türk dünyasından kolayca erişilebilir hâle getirilen dergiye özellikle son dönemlerde bu alandan önemli katkılar sağlanmaktadır.

Dergideki yazılara Türk Dil Kurumu genel ağ sayfasından ve TÜBİTAK/Dergipark üzerinden erişilebilmektedir.

Dergide yayımlanan yazılar için yazarlarına Telif Yönetmeliği'ne göre ödeme yapılmaktadır.

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi'nin tarandığı dizinler: ULAKBİM TR Dizin, MLA, ICI Journals Master List - Index Copernicus, ERIH PLUS, MIAR, OAJI, BRILL ONLINE, SOBIAD, SIS, ESJI, ADVANCED SCIENCE INDEX, ResearchBib, EuroPub, DRJI, Root Indexing.

Elektronische Zeitschriftenbibliothek

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi'nde
yayımlanan yazıların sorumluluğu
yazarlarına aittir.

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi

Turkish World Journal of Language and Literature

ISSN: 1301-0077 e-ISSN: 2651-5091

Sayı/Issue: 54 (Güz/Autumn 2022)

<p>Sahibi Owner Türk Dil Kurumu adına (On behalf of Turkish Language Institution) Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN</p> <p>Yayın Yönetmeni Editor in Chief Prof. Dr. Erdoğan UYGUR</p> <p>Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Managing Editor Uzman Hikmet ERDEM</p> <p>İngilizce Danışmanı English Language Consultant Uzman Gülzemin ÖZRENK AYDIN Uzman Ekrem BEYAZ</p> <p>Tasarım Designed by Fayik YANGIR</p> <p>Yönetim Merkezi Managing Office Türk Dil Kurumu Başkanlığı Atatürk Bulvarı 217, 06680 Kavaklıdere, Ankara Telefon/Phone: +90 (0312) 457 52 00 Belgegeçer/Fax: +90 (0312) 428 52 88 Genel ağ sayfası/Web page: http://tdk.gov.tr E-posta/E-mail: turkdunyasi@tdk.gov.tr</p> <p>Türk Dil Kurumu Yayınları Turkish Language Institution Publications Güz 2022/54: 1460-2</p> <p>Ankara, Ekim 2022 Bu yayının e-dergi işlemleri Ekim 2022 tarihinde tamamlanmıştır.</p> <p>Yayın Türü Publication Type 6 aylık süreli / Biannually</p>	<p>Yazı Kurulu Editorial Board Prof. Dr. Erdoğan UYGUR (Başkan) Ankara Üniversitesi Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN Haliç Üniversitesi Prof. Dr. İsmet ÇETİN Gazi Üniversitesi Prof. Dr. Feyzi ERSOY Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Prof. Dr. Zeki KAYMAZ Ege Üniversitesi</p> <p>Yayın Danışma Kurulu Board of Editorial Advisor Prof. Dr. Fatma AÇIK (Gazi Ü) Prof. Dr. Metin ARIKAN (Dokuz Eylül Ü) Prof. Dr. Nergis BİRAY (Pamukkale Ü) Prof. Dr. A. Mevhibe COŞAR (Karadeniz Teknik Ü) Prof. Dr. Abdulkadir EMEKSİZ (İstanbul Ü) Prof. Dr. Ali EROL (Ege Ü) Prof. Dr. Nazım İBRAHİM (Aziz Kril Metodi Ü- Kuzey Makedonya) Prof. Dr. M. Fatih KİRİŞÇİOĞLU (AHBV Ü) Prof. Dr. Tahire MEMMED (Azerbaycan Milli İlimler Akademisi- Azerbaycan) Prof. Dr. Elisabetta RAGAGNIN (Ca' Foscari University of Venice) Prof. Dr. Mesut ŞEN (Marmara Ü) Doç. Dr. Uganbayar MYAGMARSUREN (The National University of Mongolia- Moğolistan) Doç. Dr. Çaştegin TURGUNBAYER (Dicle Ü) Dr. Öğr. Üyesi Kamila Barbara STANEK (University of Warsaw -Polonya) Dr. Erlan ALAŞBAYEV (Ahmet Yesevi Ü- Kazakistan) Dr. Éva KINCSES-NAGY (University of Szeged- Macaristan)</p> <p>Yurt Dışı Temsilcilikler Representatives Abroad Prof. Dr. İsa HABİBBEYLİ (Azerbaycan) Prof. Dr. Gülbanu KOSIMOVA (Kazakistan) Prof. Dr. Darhan KIDIRALÍ (Kazakistan) Prof. Dr. Layli ÜKÜBAYEVA (Kırgızistan) Prof. Dr. Kadirali KONKOBAYEV (Kırgızistan) Prof. Dr. Oktay AHMED (Kuzey Makedonya) Prof. Dr. Cabbar İŞANKUL (Özbekistan) Prof. Dr. Nikolay İvanoviç YEGEROV (Rusya Federasyonu- Çuvaş Cumhuriyeti) Prof. Dr. Firdevs HİSAMETTİNOVA (Rusya Federasyonu- Başkurdistan Cumhuriyeti) Prof. Dr. Elfiye YUSUPOVA (Rusya Federasyonu- Kazan Cumhuriyeti) Doç. Dr. Ergin JABLE (Kosova)</p>
--	---

Bu Sayının Hakemleri

Referees of This Issue

- Prof. Dr. Ali EROL (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Atabey KILIÇ (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayşe İLKER (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Prof. Dr. Caner KERİMOĞLU (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Dilek ERGÖNENÇ (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Gülzura CUMAKUN (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Könül ALİYEVA (Başkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Fatih KİRİŞÇİOĞLU (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Melek ERDEM (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Naciye YILDIZ (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Nergis BİRAY (Pamukkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Osman YILDIZ (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Doç. Dr. Ayvaz MORKOÇ (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Doç. Dr. Bilal ÇAKICI (Ankara Üniversitesi)
Doç. Dr. Elza ALIŞOVA DEMİRDAĞ (Girne Amerikan Üniversitesi)
Doç. Dr. Elza SEMEDOVA (Hazar Üniversitesi)
Doç. Dr. Gül Mükerrerem ÖZTÜRK (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi)
Doç. Dr. Gülsine UZUN (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)
Doç. Dr. Seyfullah YILDIRIM (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Doç. Dr. Soner SAĞLAM (Pamukkale Üniversitesi)
Öğr. Gör. Dr. Ayşe ATAY (Balıkesir Üniversitesi)

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH PAPERS

- 07-26 Sadettin ÖZÇELİK**
Süheyl ü Nevbahâr 'da Kafiyesiz Beyitler Sorunu
The Problem of Unrhymed Couplets in Süheyl ü Nevbahâr
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2022.205
- 27-68 İbrahim DİLEK**
Altay Edebiyatından Bir Yazar ve Bir Roman: Erkemen Matinoviç Palkin ve Alan Romanı
An Author and a Novel from Altai Literature: Erkemen Matinovich Palkin and His Novel Alan
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2022.206
- 69-92 Shahla AHMADOVA**
İsmayıl Şıxlının Bədii Dilinə Leksikoqrafik Yanaşma
Lexicographic Approach to the Literary Language of Ismail Shikhli
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2022.207
- 93-126 Ayvaz MORKOÇ**
Azərbaycan Edebiyatında 1980'li Yıllarda Hikâye
Story in Azerbaijani Literatur in the 1980's
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2022.208
- 127-144 Lale QASIMLI**
Ali ve Nino Romanında Milli Mücadele Sahnesi Olarak Bakü ve Gence
Baku and Ganja as the National Struggle Scene in the Novel of Ali and Nino
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2022.209
- 145-182 Zeynep YILDIRIM**
İran Türkmen Edebiyatı (Dönemleri ve Başlıca Şahsiyetleri)
Iranian Turkmen Literature (Its Periods and Prominent People)
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2022.210
- 183-194 Cüneyt AKIN**
Cengiz Aytmatov'un Eserlerinde Kader İzleği ve Hz. Musa Tevili
Interperation of Hz. Mûsâ and Plot of Fate in the Works of Çhinghiz Aitmatov
DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2022.211

195-218 Fatih ÇELİK

Kırgız Türkçesinde Çalgı Aleti Kullanmak Anlamına Gelen “Çal-, Çert-, Oyna-, Tart-,” Füllerinin Diğer Türk Lehçelerindeki Görünümü
The Appearance of “Çal-, Çert-, Play-, Tart-“ Verbs, Means to Use a Kyrgyz Instrument, in Other Turkish Dialects

DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2022.212

219-240 Cihan ÇAKMAK

Fatih Kerimî'nin “Tilsiz Hatun” Adlı Hikâyesi Üzerine
On the Story of Fatih Kerimi's “Tilsiz Hatun”

DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2022.213

DEĞERLENDİRMELER / PUBLICATION REVIEWS

241-244 Tuğba YILMAZ

Özbekçe Öğreniyoruz (O‘zbekcha O‘rganamiz)

DOI Numarası/DOI Number: 10.24155/tdk.2022.214